

Ημερομηνία ορόσημο για την σύγχρονη Ελληνική ιστορία η 25^η του Νοέμβρη. Παρά ένα χρόνο, μισό αιώνα νωρίτερα και πριν προλάβουν να ξεπλυθούν από τους Αθηναϊκούς δρόμους τα αποτυπώ ματα από την εξέγερση του Πολυτεχνείου εκδηλώ νεται ένα ακόμα στρατιωτικό πραξικόπημα.

Ο διοικητής της Ε.Σ.Α. ταξιαρχος Δημήτρης Ιωαννίδης καταλύει το καθεστώς Παπαδόπουλου Μαρκεζίνη και εγκαθιστά μια σκληρότερη μορφή δικτατορίας. Άν και υπήρχαν ενδείξεις, ο μεν Παπαδόπουλος περιορίστηκε να αναφέρει πως «ο Μίμης είναι αρσακειάς», ενώ ο καθ' ύλην αρμόδιος ο επικεφαλής της Κ.Υ.Π. αξιωματικός του πυροβολικού και παρατύπως προαχθείς σε υποστράτηγο Μιχαήλ Ρουφογάλης συνελήφθη σχεδόν κοιμώμενος.

Συνεπαρμένος από τον έρωτά του για την **Ντέλλα**, γλιστρώντας στη γλυκιά ζωή των γκαλά, των καζίνων, των μπουζουκιών και των σαλονιών, είχε παραμελήσει τα καθήκοντά του. Εκείνη την Κυριακή λοιπόν, την 25^η Νοεμβρίου του 1973, αποκοιμήθηκε τις πρώτες πρωινές ώρες μετά από ένα Σαββατόβραδο γεμάτο διασκέδαση. Όταν εκδηλώθηκε το κίνημα ο Ιωαννίδης προτίμησε να μην του χαλάσει την τελευταία μέρα στο αξιώμα. Έδωσε εντολή στο απόσπασμα που πήγε να τον συλλάβει, να περιμένει να ξυπνήσει. Πράγμα που συνέβη στις έξι το απόγευμα.

Η Ελλάδα περνούσε σε μια ακόμα πιο ταραχώδη περίοδο όπου ναι μεν σε εννέα μήνες θα

απαλλασσόταν αναιμακτα από το επταετές καθεστώς, αλλά ο ελληνισμός θα υπέφερε από την εισβολή στην Κύπρο, την κατάληψη του 40% του νησιού, τους χιλιάδες πρόσφυγες, νεκρούς και αγνοούμενους. Η συνωμοτική ικανότητα του Ιωαννίδη δεν τον προστάτεψε από σοβαρά λάθη που οδήγησαν σε μια αλληλουχία γεγονότων τα οποία ακόμα μας ταλανίζουν. Η μεγαλύτερη, ίσως, αποτυχία της επταετίας ήταν το γεγονός ότι όταν χρειάστηκε η επέμβαση των ενόπλων δυνάμεων της χώρας, αποδείχτηκαν ανεπαρκείς, απούσες και ηττοπαθείς. Είχαν αποτύχει παταγωδώς στην ειδικότητά τους. Άλλη μια απόδειξη της αρνητικής σημαντικότητας της 25ης Νοεμβρίου 1973.

Οκτώ χρόνια νωρίτερα, την 25η Νοεμβρίου του '65 ο Ζοζέφ Μομπούτου με ένα δεύτερο πραξικόπημα, μετά από εκείνο του '60 και την εκτέλεση του Πατρίς Λουμούμπα, αναρριχάται στην εξουσία του Κονγκό όπου θα παραμείνει για 32 χρόνια. Η πολύπαθη αφρικανική χώρα συνέχισε το οδυνηρό ταξίδι της στην ιστορία.

Ακόμα ένα χρόνο νωρίτερα, το 1964, η 25η Νοεμβρίου ήταν Τετάρτη και για πρώτη φορά εορταζόταν επίσημα η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου, ένα ιδιαίτερα σημαντικό αντιστασιακό χτύπημα στην κατεχόμενη Ελλάδα του 1942. Ο εορτασμός έλαβε χώρα επί πρωθυπουργίας Γ. Παπανδρέου ο οποίος είχε επικρατήσει στις εκλογές του Φεβρουαρίου με το εντυπωσιακό 52,72%.

Υπήρξε μια ένταση, καθώς απαγορεύτηκε σε αντιστασιακές οργανώσεις να καταθέσουν στέφανα και ενώ ολοκληρωνόταν η τελετή μια νάρκη ξεχασμένη από τον πόλεμο, αυτό ήταν το πόρισμα των αρχών, σκότωσε 13 παρόντες και τραυμάτισε άλλους 45. Ακούστηκαν και άλλες ερμηνείες που είχαν να κάνουν με σαμποτάζ ακροδεξιών ή παρέμβαση ξένου παράγοντα αλλά δεν αποδείχτηκε κάτι σχετικό.

Τέλος η 25 Νοεμβρίου του 1915 ήταν Πέμπτη. Τότε γεννήθηκε στο Βολπαραίσο της Χιλής ο Αουγκόστο Πινοσέτ. Στα 58 του χρόνια, στις 11 Σεπτεμβρίου του 1973 με ένα αιματηρό πραξικόπημα που υποστηρίζεται από τις Η.Π.Α., ανατρέπει τον εκλεγμένο πρωθυπουργό Σαλβαδόρ Αλιέντε, ο οποίος σύμφωνα με επίσημο πόρισμα αυτοκτόνησε. Επιβάλει στυγνή και βίαιη δικτατορία.

Θα αφήσει πίσω του χιλιάδες νεκρούς, εξαφανισμένους, βασανισμένους και τσακισμένους Χιλιανούς. Θα ξεφύγει από κάθε είδους δικαιοσύνης, φτάνοντας στα 91 χρόνια παρουσίας στον πλανήτη. Τα 17 από αυτά ως δικτάτορας και 25 επικεφαλής στις ένοπλες δυνάμεις.

